

3-051(082)

378:37.011.3

-051(082)

П 32

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КРИВОРІЗЬКИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ ІНСТИТУТ
ДВНЗ «КРИВОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
Факультет дошкільної і технологічної освіти
Кафедра педагогіки та методики технологічної освіти

ПІДВИЩЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ В ПРОФЕСІЙНІЙ ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ ВЧИТЕЛІВ

*Матеріали
Всеукраїнської наукової конференції*

2-3 жовтня 2014 року

Кривий Ріг- 2014

Спираючись на результати аналізу параметрів роботи контролюючих тестових програм, можна рекомендувати для оцінки знань студентів комп'ютерну програму Асистент 2. Виведення на екран комп'ютера запитань тесту у випадковому хаотичному порядку попереджує можливість знання відповідей заздалегідь. Математичний апарат програми автоматично виконує розрахунок результатів і виставляє оцінку. Наприкінці тестування на моніторі комп'ютера з'являється прізвище та ім'я студента, назва дисципліни (модуля), витрати часу та оцінка.

Отже, оцінювання знань за допомогою комп'ютера можна вважати найбільш прийнятним в умовах кредитно-модульної системи навчання студентів.

*О. І. Шрамко, к. пед. н., доцент,
Криворізький педагогічний інститут
ДВНЗ «Криворізький національний університет»*

МИСТЕЦЬКА ОСВІТА І ДУХОВНІСТЬ УКРАЇНСТВА

Проблема виховання духовності є пріоритетною й невідкладною проблемою, що стоїть сьогодні перед вітчизняною школою, особливо з огляду на невтішні реалії сучасного життя країни. Омріяне віками духовне оновлення українського суспільства і в наш час залишається приманливою, але вельми химерною метою розвитку нації. Отже пошук ефективних шляхів виховання духовності не втрачає своєї актуальності. Одним з таких шляхів є мистецька освіта, адже мистецтво як соціогенетичний код культури завжди було й залишається найяскравішим виразником характерних особливостей як зовнішнього вияву життя нації, так і його внутрішнього – духовного змісту. Це пов'язано, насамперед, з тим, що основною функцією мистецтва в культурі є генерація, узагальнення та відтворення духовного досвіду людини і людства.

У процесі національної розбудови України усвідомлення тієї ролі, яку відіграє мистецтво у процесі духовного відродження набуває особливого значення, адже художня діяльність завжди була невід'ємною частиною духовного самотворення українського народу, в ній узагальнюється досвід нації, втілюються своєрідні стійкі риси психології українства, його моральні якості та духовні ідеали. У мистецтві зберігаються живодайні традиції національної культури, унікальність світобачення та світовідчуття народу, але, в той же час, мистецтво, якщо воно художньо правдиве, не може замкнутися тільки у національному, воно завжди звернуте до загальнолюдських духовних вимірів. Художня мова мистецтва, живлячись життєдайною силою і глибиною національних духовних джерел, водночас живиться і з джерела загальнолюдської культури і духовності. Тому, завжди залишаючись індивідуально-національною, вона є носієм загальнолюдського змісту. Мистецтво є невід'ємною складовою становлення духовно розвиненої особистості, а відтак повинно бути важливим предметом її навчання і

виховання вже з раннього дитинства. Залучення до художньої культури значно розширює духовні обрії людини, узагальнює ієрархію її цінностей та смислів, гармонізує внутрішній світ. Як своєрідна “філософія серця”, що поєднує мудрість розуму та мудрість серця силою уяви, фантазії художника, мистецтво найвищою мірою здатне не лише сприяти пробудженню та поглибленню людських почуттів, а й спонукає працювати думку, формує моральні принципи, розширює світогляд, укріплює ідейні позиції, породжує ідеали. За допомогою мистецтва людина не тільки пізнає навколишню дійсність, а, насамперед, формує себе як всебічно розвинену духовну особистість, що є важливим кроком на шляху до духовності.

У наш час розвиток мистецької освіти, як і освіти в цілому, відбувається в складних умовах трансформації пізнання, опосередкованої не лише глобалізацією й інформатизацією культурного середовища, а насамперед його технообразотворчістю та всеохоплюючою віртуалізацією. Специфіка сучасної культури виявляється через ствердження низки нових художньо-естетичних канонів – інтернетівська арт-діяльність, що успішно конкурує з її традиційними формами, інтерактивність, віртуалізація художнього середовища тощо.

Здавалося б, для художнього світоосягнення подібна віртуалізація, відкриття альтернативних світів є виключно позитивним аспектом – збагачується уява, розвивається фантазія, актуалізуються будь-які художні ідеї та образи. Але існує й зворотній бік проблеми – не дивлячись на низку переваг, які надає використання комп’ютерних віртуальних технологій, сучасні науковці все голосніше говорять і про серйозні небезпечні моменти віртуалізації соціального, а особливо художнього простору.

По-перше, захоплення популярними сьогодні віртуальними симулякрами активності, в тому числі й мистецькими, відбувається нерідко на фоні загальної ескейпістської культури, детермінованої монотонністю повсякденного існування пересічної людини.

По-друге, яскраві віртуальні образи, створені комп’ютерними технологіями, мають виключну здатність впливати на почуттєво-емоційну сферу людини, глибоко закарбовуватися у її свідомості та підсвідомості, змінювати психічні характеристики особистості, часто викликаючи негативні поведінкові реакції. Крім того, існують і спеціальні, розроблені сучасною психологією віртуальні методики корекційного (не завжди позитивного) впливу на індивідуальну та колективну свідомість, де активно використовуються художні засоби – музично-ритмічні утворення, швидкісне чергування кольорів, метод 25-го кадру, спеціальним чином змінювані візерунки тощо. Враховуючи, що найновіші віртуальні технології здатні вже впливати не тільки на органи чуття людини, а й передавати команди нервовим закінченням і безпосередньо головному мозку, неважко зробити висновок щодо небезпечності для несформованої психіки дитини, молодшої людини такого кіберпростору, особливо з огляду на його неконтрольовану доступність. Не слід також забувати і про те, що художній простір сьогодення перенасичений і цілком реальним продуктом технічного прогресу – текстами або артефактами

аудіовізуальної масової культури, котра також всіма доступними їй засобами «бореться» за внутрішній світ особистості.

Тому важливим завданням вітчизняної мистецької освіти є озброєння індивідуальної свідомості сформованим естетичним смаком, розвинутим художнім світоглядом, уявленнями про духовність як найвищу цінність людського буття. Тільки тоді сучасний художній простір, включаючи і web-середовище з його віртуальною реальністю, стане для особистості корисною й необхідною всесвітньою інформаційною базою даних, інтерактивним освітнім простором глобальної комунікації й водночас – простором духовного зростання.

*К. Ю. Маркіна, викладач,
Криворізький педагогічний інститут
ДВНЗ «Криворізький національний університет»*

ОСОБЛИВОСТІ ПОЛІХУДОЖНЬОЇ ОСВІТИ МАЙБУТНЬОГО КЕРІВНИКА ХОРЕОГРАФІЧНОГО КОЛЕКТИВУ

Проблема розвитку творчої особистості гостро стояла перед суспільством в усі часи. Людина, яка володіє нестандартним мисленням, прагне до саморозвитку та самоосвіти, здатна сприймати весь обсяг культурної інформації у життєвій ситуації, що стрімко змінюється. Шляхи розвитку творчих здібностей особистості призводять до розуміння того, що однією із форм вирішення цієї проблеми є формування поліхудожніх умінь засобами хореографічного мистецтва.

Проблемі формування поліхудожніх умінь, сутності комплексного підходу до взаємодії мистецтв, поетапного формування художнього образу, механізмів поліхудожньої діяльності присвячені праці таких авторів, як О. Апраксіна, О. Дронова, Л. Масол, О. Отич, Е. Печерська, Є. Прасолов, О. Рудницька, Ю. Усов, Б. Юсов, О. Щолокова.

Ідею комплексного впливу мистецтва на розвиток творчої особистості обґрунтували такі відомі педагоги та діячі культури ХХ сторіччя, як Б. М. Неменський, М. Д. Леонтович, П. П. Блонський, С. Т. Шацьких. Ця ідея дістала втілення в роботах Д. Б. Кабалевського, Т. Й. Рейзенкінд.

Процес становлення професійних якостей майбутнього керівника хореографічного колективу має такі специфічні особливості:

1. Необхідність осягнення сутності комплексного впливу різних видів мистецтва на особистість, що забезпечує поліхудожнє виховання. Професіоналізм керівника дитячого хореографічного колективу значною мірою спирається на його досягнення в сфері фахового навчання. Розвиток творчої особистості студентів на сучасному етапі залежить не тільки від навчання і виховання засобами хореографічного мистецтва, а й від поліхудожнього виховання, в якому хореографічна діяльність виступає як суттєвий, але один з його компонентів. Мається на увазі, що образотворче мистецтво повинно навчити відчувати видимі речі, бачити їх красу і доцільність. Музика повинна